

Hoge Raad, 24 oktober 1980, Curatoren Solleveld**VERMOGENSRECHT**

Overdracht bij voorbaat – bepaaldheid vordering
Voor eigendomsoverdracht van een schuldvordering is nodig dat de over te dragen vordering reeds ten tijde van de cessie ook naar haar inhoud in voldoende mate door de akte van cessie bepaald wordt. Dat brengt voor de overdracht van vorderingen die op het moment van de cessie nog moesten ontstaan, mee dat zij hun onmiddellijke grondslag moeten hebben in een rechtsverhouding die op dat moment reeds bestond.

Wat betreft het onderhavige geval heeft het Hof vastgesteld, dat uit de akte van cessie blijkt dat pp. bij de cessie (te weten van de vordering op de vennootschap ter zake van geldlening) wisten om welke vordering het ging, terwijl [Solleveld] (de cedent) zich ten tijde van de cessie ten behoeve van de vennootschap reeds jegens zijn mede-vennoot in het kader van een zakelijke transactie met deze verbonden had tot het verstrekken van de lening aan de vennootschap. Gezien deze omstandigheden, heeft het Hof terecht aangenomen dat aan de eisen ter zake van de bepaaldheid van de vordering voor de geldigheid van de overdracht, zoals hiervoor onder 2 nader aangegeven, in het gegeven geval was voldaan. Onderdeel A faalt derhalve.

Vindplaatsen: NJ 1981, 265

Hoge Raad, 24 oktober 1980

(Ras, Drion, Haardt, Martens, De Groot).

(...)

Mr M. Sicco Valencijn Langeveld en Mr Egbert Johan Dommering, in hoedanigheid van curatoren in het faillissement van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Solleveld, Romijn & Co. BV te Naaldwijk, beiden wonende te 's-Gravenhage, eisers tot cassatie van een tussen pp. gewezen arrest van het Hof te 's-Gravenhage van 28 juni 1979, vertegenwoordigd door adv. Mr J. van Schellen tegen

[...], te [...], verweerster in cassatie, kosteloos procederende krachtens beschikking van het Hof te 's-Gravenhage van 2 maart 1978, vertegenwoordigd door adv. Mr L. van Heijningen

(...)

Gehoord de Advocaat-Generaal Franx in zijn conclusie strekkende tot verwerping van het beroep;

Gezien het bestreden arrest en de stukken van het geding, waaruit het volgende blijkt:

Bij exploit van 8 jan. 1975 hebben eisers tot cassatie — verder te noemen Curatoren — in hun hoedanigheid van curatoren in het faillissement van Solleveld, Romijn & Co. BV te Naaldwijk — verder te noemen de vennootschap — verweerster in cassatie — Solleveld-Bouwman — gedagvaard voor de Rb. te 's-Gravenhage en haar veroordeling gevorderd tot betaling van Dfl 171 800 vermeerderd met rente.

Na verweer van Solleveld-Bouwman en nadat Curatoren hun vordering hebben aangevuld en verminderd tot Dfl 150 036, heeft de Rb. bij vonnis van 3 nov. 1977 de vordering tot een bedrag van Dfl 149 922,10, vermeerderd met de wettelijke rente, toegewezen.

Solleveld-Bouwman is van deze uitspraak in hoger beroep gekomen bij het Hof te 's-Gravenhage, dat bij zijn thans bestreden arrest het vonnis van de Rb. heeft vernietigd en de vordering van Curatoren heeft afgewezen, na daartoe o.m. te hebben overwogen:

2. Tussen pp. staat als enerzijds gesteld en anderzijds niet of onvoldoende gemotiveerd betwist het navolgende vast:

Solleveld-Bouwman heeft op 4 okt. 1973 aan haar zoon [Solleveld] geleend een bedrag groot Dfl 150 000. [Solleveld] heeft op zijn beurt dit bedrag op 4 of 5 okt. 1973 geleend aan Solleveld, Romijn & Co. BV — de vennootschap —, waarvan hij de enige directeur was. Hij verstrekke deze lening aan de vennootschap ingevolge een door de beide aandeelhouders van de vennootschap — [Solleveld] en G.M.L. Holding BV — gesloten overeenkomst. Bij akte van cessie van 4 okt. 1973 cedeerde [Solleveld] zijn vordering op de vennootschap wegens het ter leen verstrekte bedrag van Dfl 150 000 aan Solleveld-Bouwman tot meerdere zekerheid voor de terugbetaling van het door Solleveld-Bouwman aan [Solleveld] geleende bedrag. Deze akte, tevens inhoudende een verklaring van de vennootschap dat zij het bedrag van Dfl 150 000 schuldig was aan de cedent, dat zij van de cessie had kennis genomen en zich daarnaar zou gedragen, werd mede-ondertekend door [Solleveld] als directeur van de vennootschap. Op 13 maart 1974 ontving Solleveld-Bouwman van de vennootschap een bedrag groot Dfl 100 000 en op 15 maart 1974 een bedrag groot f 71 763,60, terwijl zij op 29 maart 1974 aan de vennootschap terugbetaalde een bedrag groot Dfl 21 771,50. De vennootschap werd op 6 juni 1974 in staat van faillissement verklaard.

3. Curatoren vorderen in hun hoedanigheid van curatoren in het faillissement van de vennootschap terug de in maart 1974 door de vennootschap aan Solleveld-Bouwman betaalde bedragen, verminderd met het door haar terugbetaalde bedrag. Primair voeren zij aan, dat deze bedragen zonder rechtsgrond en derhalve onverschuldigd aan Solleveld-Bouwman zijn betaald. Volgens Curatoren bestond er in het geheel geen schuld van de vennootschap aan Solleveld-Bouwman en was de vennootschap in maart 1974 in ieder geval rechtens niet gehouden en bevoegd tot enige betaling aan Solleveld-Bouwman, omdat de lening van [Solleveld] aan de vennootschap een langlopende was, die niet was opgezegd en die bovendien was achtergesteld ten behoeve van de schuld van de vennootschap aan de Amro-bank. Ook stellen Curatoren, dat er ten aanzien van de betalingen aan Solleveld-Bouwman een tegenstrijdig belang bestond tussen de vennootschap en [Solleveld], die als enig directeur daartoe opdracht had gegeven. Subsidiair beroepen Curatoren zich op het bepaalde in art. 42 Fw.

4. De vijfde grief van Solleveld-Bouwman richt zich tegen de conclusie, welke de Rb. heeft verbonden aan

haar oordeel, dat er bij de betalingen door de vennootschap aan Solleveld-Bouwman een tegenstrijdig belang bestond tussen [Solleveld] en de vennootschap.

Solleveld-Bouwman voert aan, dat, ook al zou er sprake zijn van een dergelijk tegenstrijdig belang, dit aan Solleveld-Bouwman niet kan worden toegerekend, omdat zij hiervan niet op de hoogte was en daar buiten stond.

5. Het Hof acht deze grief gegrond. Indien [Solleveld] wegens een tegenstrijdig belang met de vennootschap niet bevoegd was om tot de betalingen aan Solleveld-Bouwman opdracht te geven, dan heeft dit niet zonder meer tot gevolg, dat deze betalingen nietig zijn en de betaalde bedragen als ongeldig betaald kunnen worden teruggevorderd. De door [Solleveld] voor de vennootschap verrichte rechtshandelingen — de betalingen aan Solleveld-Bouwman — kunnen alleen dan ten opzichte van Solleveld-Bouwman niet als rechtshandelingen aan de vennootschap worden toegerekend, indien Solleveld-Bouwman wist of redelijkerwijs behoorde te weten, dat dit tegenstrijdig belang aanwezig was. Daarover is echter door de Rb. niets vastgesteld.

6. Naar het oordeel van het Hof mag eerst dan worden aangenomen, dat Solleveld-Bouwman wist of redelijkerwijs behoorde te weten, dat er bij de betalingen door de vennootschap een tegenstrijdig belang tussen haar zoon als directeur en de vennootschap bestond, indien zij ten tijde van de betalingen redelijkerwijs kon vermoeden dat de zaken van de vennootschap niet goed gingen of dat de vennootschap jegens derden niet bevoegd was de betalingen aan haar te doen of dat derden daardoor zouden worden benadeeld. Daarbij dient in aanmerking te worden genomen, dat bij de akte van cessie van 4 okt. 1973 de vordering van haar zoon op de vennootschap rechtsgeldig aan haar in eigendom was overgedragen, zoals hierna nog nader zal worden overwogen, en dat zij ingevolge art. 6 akte van cessie zonder enige beperking bevoegd was de vordering in en buiten rechte te innen. De enkele feiten, dat de betalingen ongevraagd aan Solleveld-Bouwman zijn gedaan en mede in het persoonlijk belang van haar zoon zouden kunnen zijn, brengen niet mede, dat met deze betalingen geen zakelijk belang van de vennootschap zou kunnen zijn gediend of dat derden daardoor zouden worden benadeeld. Feiten, waaruit zou kunnen worden afgeleid dat Solleveld-Bouwman de slechte gang van zaken van de vennootschap, de onbevoegdheid van de vennootschap jegens derden tot het doen van de betalingen of de benadeling van derden daardoor redelijkerwijs kon vermoeden, zijn niet gebleken en zijn ook niet door Curatoren te bewijzen aangeboden. Het Hof is derhalve van oordeel, dat Curatoren zich niet jegens Solleveld-Bouwman op het door hem gestelde tegenstrijdig belang kunnen beroepen.

7. Curatoren stellen, dat [Solleveld] op 4 okt. 1973 nog geen vordering op de vennootschap had, doordat hij eerst op 5 okt. 1973 het bedrag van □ 150 000 aan de vennootschap ter leen verstrekte. Ook al zou het bedrag pas op 5 okt. 1973 zijn overgemaakt — in de akte van cessie wordt gesproken van een geldlening van [Solleveld] aan de vennootschap per 4 okt. 1973, blijkens

bankgiro-opdracht nr 191 — dan kan toch niet gesproken worden van overdracht van een onbepaalde toekomstige vordering, waarvan nog onbekend is op grond van welke rechtsverhouding zij zal bestaan. Uit de akte van cessie blijkt, dat partijen bij de cessie wisten om welke vordering het ging, terwijl [Solleveld] zich ten behoeve van de vennootschap jegens zijn mede-vennoot in het kader van een zakelijke transactie met deze verbonden had tot het verstrekken van de lening aan de vennootschap. De eigendom van de vordering van [Solleveld] op de vennootschap, welke hij op 4 okt. 1973 had of op 5 okt. 1973 zou verkrijgen wegens het ter leen verstrekken van □ 150 000 is derhalve rechtsgeldig bij de akte van cessie aan Solleveld-Bouwman overgedragen.

Curatoren hebben niet volhard bij hun stelling, dat [Solleveld] bij de erkenning door de vennootschap van de overdracht — door mede-ondertekening van de akte als directeur — een tegenstrijdig belang met de vennootschap had.

8. Ook indien aangenomen zou moeten worden, dat de door [Solleveld] aan de vennootschap verstrekte lening langlopend zou zijn en eerst opeisbaar na opzegging door [Solleveld] dan brengt dit niet mede, dat een voortijdige en zonder opzegging gedane terugbetaling door de vennootschap als onverschuldigd moet worden aangemerkt. Hetzelfde geldt voor de door Curatoren beweerde achterstelling van de lening aan de vennootschap. Volgens Curatoren was deze achterstelling reeds mondeling op 3 okt. 1973 afgesproken tussen [Solleveld] en de vennootschap, welke afspraak is vastgelegd in een door Curatoren als productie 5 bij concl. van replek overgelegde akte van geldlening van 23 jan. 1974, in welke akte met betrekking tot de achterstelling is bepaald, dat de geldlening terstond opeisbaar zal zijn, indien de achterstelling wordt opgeheven door de Amro-bank, hetgeen o.m. het geval zal zijn, indien de limiet van het door de bank aan de vennootschap verstrekte rekening-courant-crediet zal worden verlaagd. Hoewel daarmee de verplichting tot terugbetaling afhankelijk was gesteld van een feit, waarvan onzeker was wanneer dit zou plaatsvinden, zijn pp. bij de overeenkomst er kennelijk van uitgegaan, dat dit feit — de opheffing van de achterstelling — eens zou plaatsvinden. De achterstelling van de lening is derhalve aan te merken als een opschortende tijdsbepaling, waardoor de verplichting tot terugbetaling van het geleende bedrag is opgeschort, doch waardoor de rechtsgrond aan een voortijdige betaling niet komt te ontvallen.

9. Ook indien de vennootschap of [Solleveld] door het verrichten van de betalingen onrechtmatig jegens derden of de vennootschap zou hebben gehandeld of die betalingen wanprestatie jegens derden zou hebben opgeleverd, zoals Curatoren nog hebben gesteld, dan heeft dat ten opzichte van Solleveld-Bouwman, die daarvan niet op de hoogte was, noch redelijkerwijze behoefde te zijn, geen rechtsgevolgen.

10. Uit het hierboven overwogene volgt, dat Solleveld-Bouwman ook niet op grond van het bepaalde in art. 42 Fw tot terugbetaling gehouden is, zoals Curatoren subsidiair hebben gesteld, nu niet is gebleken, dat

Solleveld-Bouwman de wetenschap bezat, dat de schuldeisers van de vennootschap door de betalingen benadeeld zouden worden.

11. Aangezien de vijfde grief van Solleveld-Bouwman gegrond is en ook de niet door de Rb. behandelde stellingen van Curatoren niet tot toewijzing van hun vordering kunnen leiden, dient deze alsnog te worden afgewezen met vernietiging van het bestreden vonnis.

;

O. dat Curatoren deze uitspraak bestrijden met het volgende middel van cassatie: (...)

O. omtrent dit middel:

1. Onderdeel A bestrijdt het oordeel van het Hof dat de vordering van [Solleveld] op de vennootschap wegens het ter leen verstrekken van Dfl 150 000 rechtsgeldig bij de akte van cessie van 4 okt. 1973 aan Solleveld-Bouwman is overgedragen. Dit oordeel zou in strijd zijn met het recht, omdat — naar in cassatie moet worden aangenomen — [Solleveld] het bedrag van Dfl 150 000 pas op 5 okt. 1973 aan de vennootschap zou hebben betaald.

2. Voor eigendomsoverdracht van een schuldvordering is nodig dat de over te dragen vordering reeds ten tijde van de cessie ook naar haar inhoud in voldoende mate door de akte van cessie bepaald wordt. Dat brengt voor de overdracht van vorderingen die op het moment van de cessie nog moesten ontstaan, mee dat zij hun onmiddellijke grondslag moeten hebben in een rechtsverhouding die op dat moment reeds bestond.

3. Wat betreft het onderhavige geval heeft het Hof vastgesteld, dat uit de akte van cessie blijkt dat pp. bij de cessie (te weten van de vordering op de vennootschap ter zake van geldlening) wisten om welke vordering het ging, terwijl [Solleveld] (de cedent) zich ten tijde van de cessie ten behoeve van de vennootschap reeds jegens zijn mede-vennoot in het kader van een zakelijke transactie met deze verbonden had tot het verstrekken van de lening aan de vennootschap. Gezien deze omstandigheden, heeft het Hof terecht aangenomen dat aan de eisen ter zake van de bepaaldheid van de vordering voor de geldigheid van de overdracht, zoals hiervoor onder 2 nader aangegeven, in het gegeven geval was voldaan. Onderdeel A faalt derhalve.

4. Onderdeel B komt in de alinea's 1 t/m 6 tevergeefs op tegen het feitelijke en — mede in verband met de omstandigheid dat het om een geldlening ging — niet onbegrijpelijke oordeel van het Hof dat naar de bedoeling van pp. de verplichting tot terugbetaling van het door [Solleveld] aan de vennootschap geleende geldbedrag een onvoorwaardelijke was, en dat de 'achterstelling' slechts betrekking had op het moment waarop terugbetaling plaats zou vinden.

5. In de alinea's 7 en 8 van onderdeel B wordt miskend dat de negende r.o. van 's Hof's arrest niet meer betrekking heeft op de vraag of de betalingen door de vennootschap aan Solleveld-Bouwman als onverschuldigd konden worden teruggevorderd. Die vraag had het Hof al in de voorgaande overwegingen in ontkennende zin beantwoord. Van dit antwoord uitgaande, houdt de negende rechtsoverweging zich uitsluitend bezig met de vraag of de mogelijkheid dat de uitvoering van die

betalingen aan de kant van [Solleveld] of de vennootschap een onrechtmatige daad of wanprestatie jegens derden of, wat Solleveld betreft, jegens de vennootschap kon opleveren, voor Solleveld-Bouwman nog rechtsgevolgen kon hebben, welke vraag het Hof ontkennend beantwoordt.

6. Waar geen van de aangevoerde klachten tot cassatie kan leiden, dient het cassatieberoep te worden verworpen;

Verwerpt het beroep;

Veroordeelt Curatoren in de kosten op de voorziening in cassatie gevallen, welke tot aan deze uitspraak aan de zijde van Solleveld-Bouwman worden begroot op Dfl 1930,45 waarvan te betalen

1. aan de Griffier van de HR der Nederlanden de ingevolge art. 863 Rv in debet gestelde griffierechten ten bedrage van Dfl 75,

2. aan de adv. Mr L. van Heijningen te 's Gravenhage zijn onder deze kosten begrepen salaris ad \square 1700, alsmede Dfl. 155,45 voor verschotten.

Conclusie Advocaat-Generaal Franx

1. De door thans eisers tot cassatie, Curatoren in het op 6 juni 1974 uitgesproken faillissement van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Solleveld, Romijn & Co. BV — hierna ook aan te duiden als: Curatoren — in eerste aanleg tegen thans verweerster in cassatie (Bouwman) ingestelde vordering strekte, zoals bij repliek verminderd, tot betaling van \square 150 036, zijnde het saldo van hetgeen Bouwman op 13 maart 1974 (\square 100 000) en op 15 maart 1974 (\square 71 800) uit het vermogen van genoemde vennootschap (hierna ook: de vennootschap) door toedoen van haar zoon [Solleveld], die directeur was van de vennootschap, had ontvangen en hetgeen zij op 28 maart 1974 aan de vennootschap heeft terugbetaald (\square 21 764). De Rb. heeft bij vonnis van 3 nov. 1977 de vordering tot een bedrag van \square 149 992,10 toegewezen, hoofdzakelijk op grond dat gemelde betalingen nietig zijn omdat er een tegenstrijdig belang was tussen de vennootschap en [Solleveld] bij het geven (door laatstgenoemde) van opdracht tot het verrichten van die betalingen en [Solleveld] mitsdien onbevoegd was namens de vennootschap de opdracht tot betaling te geven (p. 5–7 grosse arrest Hof). In hoger beroep heeft het Hof de tegen deze beslissing gerichte grief van Bouwman gegrond bevonden en, met vernietiging van het beroepen vonnis, de vordering van Curatoren afgewezen.

Het Hof is uitgegaan van een aantal in r.o. 2 geformuleerde feitelijke vaststellingen, waarnaar ik kortheidshalve moge verwijzen.

Curatoren bestrijden 's Hof's arrest met een cassatiemiddel, samengesteld uit de onderdelen A (1)-(3) en B (1)-(8).

2. De onderdelen A (1)-(3) betreffen de in r.o. 2 bedoelde cessie door [Solleveld] van zijn vordering op de vennootschap ten bedrage van \square 150 000 aan Bouwman. De onderdelen A (2) en (3) — A (1) bevat geen klacht — bestrijden de overwegingen en de beslissing

van het Hof in de r.o. 6 en 7 omtrent de geldigheid van die cessie.

Onderdeel A (2) gaat er terecht van uit dat in cassatie moet worden uitgegaan van de veronderstelling dat, in 's Hof's gedachtengang, de cessie van [Solleveld]'s vordering uit geldlening op de vennootschap is verricht op 4 okt. 1973 terwijl die geldlening pas op 5 okt. 1973 aan de vennootschap is verstrekt. Het onderdeel bevat de klacht dat het Hof heeft miskend dat cessie van een niet bestaande vordering rechtens niet mogelijk is en dat de vordering uit geldlening, waarop de cessie betrekking had, op 4 okt. 1973 nog niet 'bestond' in vorenbedoelde zin.

Anders dan het onderdeel betoogt is de bestreden beslissing van het Hof, naar mijn mening, niet in strijd met HR 29 dec. 1933, NJ 1934, 343 (P.S.). In dit arrest werd overwogen dat een toekomstige vordering slechts dan 'bestaat' — in de zin van: vatbaar is voor cessie — '... indien zij haar onmiddellijken grondslag vindt in een rechtsverhouding, waarin hij, die de vordering overdraagt, dan reeds tot den schuldenaar staat'. Scholten pleitte in zijn noot voor verruiming van de mogelijkheid tot overdracht van toekomstige vorderingen; mede met rechtsvergelijkende argumentatie wilde hij volstaan met de eis dat de vorderingen '... zóó zijn aangeduid, dat zij in de overdracht zonder twijfel zijn begrepen, dus zijn bepaald of gemakkelijk bepaalbaar'. Zie over de wenselijkheid van verruiming ook: Asser-Beekhuis (1980) p. 194-195 en de aldaar genoemde auteurs. Een toepassing van zijn leer gaf Uw Raad in het arrest van 15 maart 1940, NJ 1940, 848 over de overdracht door de verhuurder van nog niet vervallen huurtermijnen. Zie over deze kwestie de uitvoerige noot van Meijers. Het komt mij voor dat het Hof in r.o. 7 de leer van Uw Raad heeft willen volgen. Daarin brengt het Hof immers tot uiting, enerzijds dat de gecedeerde vordering zijn onmiddellijke grondslag vindt in een reeds tussen [Solleveld] en de vennootschap bestaande rechtsverhouding t.w. een tussen [Solleveld] — aandeelhouder, tevens enig directeur van de vennootschap (zie r.o. 2) — en diens 'mede-vennoot' (r.o. 7, derde volzin; zie ook r.o. 2, tweede zin van de feitelijke vaststellingen) overeengekomen beding ten behoeve van de vennootschap als derde (art. 1353 BW), en anderzijds, dat de gecedeerde vordering voldoende bepaald was, nl. — zoals beide pp. bij de cessie wisten — strekte tot de geldlening waarop de vennootschap jegens [Solleveld] op grond van dat derdenbeding aanspraak had. Derhalve kan onderdeel A (2) niet tot cassatie leiden.

3. Hetzelfde geldt m.i. voor onderdeel A (3), dat immers eveneens uitgaat van de onjuiste stelling dat de — op 4 okt. 1973 nog toekomstige — vordering van [Solleveld] op de vennootschap op die datum nog geen grondslag had in een reeds tussen [Solleveld] en de vennootschap bestaande rechtsverhouding. Voor zover het onderdeel er van uitgaat dat het Hof de cessie reeds geldig heeft geoordeeld op grond van het enkele feit dat de toekomstige vordering 'niet onbepaald' kan worden genoemd, ontbeert het feitelijke grondslag in het aangevochten arrest. Zoals door mij onder 2 betoogd heeft

het Hof zijn beslissing immers mede daarop gebaseerd dat de gecedeerde vordering zijn onmiddellijke grondslag vindt in een rechtsverhouding tussen cedent en cessus die ten tijde van de cessie reeds bestond.

De beschouwingen in het onderdeel en ten pleidooie over de aan beslag op vorderingen te stellen eisen meen ik dan ook onbesproken te kunnen laten.

4. De onderdelen B (1)-(8) keren zich tegen r.o. 8. Het onder (1) gestelde behelst geen grief. De verdere onderdelen bestrijden 's Hof's oordeel dat de 'achterstelling' van de (gecedeerde) vordering uit geldlening slechts de opeisbaarheid daarvan betreft en niet afdoet aan de verschuldigdheid van het geleende bedrag. Het Hof heeft die 'achterstelling' opgevat als een termijn (tijdsbepaling in de zin van de artt. 1304 e.v. BW) en niet als een voorwaarde. Naar mijn mening berust deze opvatting van het Hof op uitlegging van de overeenkomst van geldlening tussen [Solleveld] en de vennootschap; ik citeer en cursiveer: 'Hoewel daarmee de verplichting tot terugbetaling afhankelijk was gesteld van een feit, waarvan onzeker was wanneer dit zou plaatsvinden, zijn pp. bij de overeenkomst er kennelijk van uitgegaan, dat dit feit — de opheffing van de achterstelling — eens zou plaatsvinden'. Deze door het Hof aan de overeenkomst gegeven uitlegging is feitelijk van aard en kan in cassatie niet op haar juistheid worden getoetst, ook niet met een als motiveringsklacht ingeklede grief. Voor de beantwoording van de vraag of een contractueel beding een termijn is of een voorwaarde, is, in het algemeen, beslissend hetgeen pp. daarover zelf zijn overeengekomen of hebben bedoeld (Asser-Rutten 4-I (1978) p. 113). Denkbaar is dat de aan de partijwil gegeven uitlegging in het licht van de stellingen van pp. ongerijmd of anderszins onbegrijpelijk moet heten, maar daarvan is ten deze geen sprake. Integendeel, het is bepaald niet onaannemelijk dat de achterstelling door beide pp. is bedoeld als tijdelijk van aard, zulks in de hoop dat de vennootschap eens uit de financiële moeilijkheden zou komen. Dat de vooruitzichten op dat punt, objectief gezien, wellicht niet gunstig waren, doet daaraan niet af: een lening is geen schenking (à fonds perdu). Evenmin behoefde voor het Hof beslissend te zijn hetgeen zich later, nl. bij de terugbetalingen, voordeed of aan pp. voor ogen stond of bekend was, zoals in de onderdelen B (3) t/m (9) is verondersteld. De litigieuze betalingen aan Bouwman waren dan ook niet onverplicht.

In de r.o. 9 en 10 bedoelt het Hof, dunkt me, tot uiting te brengen dat de vordering van Curatoren tegen Bouwman (ook) niet een toereikende grondslag vindt in onrechtmatige daad of wanprestatie (r.o. 9) dan wel in benadeling van crediteuren (r.o. 10), nu de daartoe vereiste wetenschap bij Bouwman ten processe niet is gebleken. Hetgeen het middel daarover betoogt in de onderdelen B (7) en (8) gaat aan 's Hof's desbetreffende beslissingen voorbij. Onderdeel B (8) ontbeert feitelijke grondslag voor zover het zich richt tegen de door het Hof niet verkondigde opvatting, dat reeds het enkele feit van niet-onrechtmatig geld ontvangen aan de betaling een geldige rechtsgrond verleent.

5. Het middel in al zijn onderdelen ongegrond bevindende concludeer ik tot verwerping van het cassatieberoep, met verwijzing van eisers q.q. in de op de voorziening gevallen kosten.
